

Úvod do psychologie

11.11.2012

Prezentace

- Barbora Skoumalová – Teorie citové vazby (attachmentu)
- Miroslava Jurkasová – Kognitivní disonance

Charakteristiky dobrého psychologa

1) umění naslouchat a vést rozhovoru

- opravdový zájem
- schopnost vcítění se (empatie)
- nevnučování vlastního názoru/zkušeností, přijímání druhého člověka takového, jaký je
- trpělivost
- verbální zdatnost (čtení)

Charakteristiky dobrého psychologa

2) Umění soustředěného pozorování (cvičení)

- Schopnost zaměřit pozornost plně určitým směrem
- Všímání si detailů (Der Kluge Hans; Erickson...)
- Oddělení vlastního pozorování od propojení pozorovaných jevů a jejich interpretace
- Schopnost uvědomit a přiznat si chybu (obecně)

Charakteristiky dobrého psychologa

3) znalost svých limitů/omezení – sebepoznání

- S „jakými brýlemi“ na druhého pohlížím (projekce, stereotypní posuzování)?
- Na co stačím – kde jsou mé hranice?
- Jaké své schopnosti mohu upotřebit při léčení/vyšetření daného pacienta?

sebepoznání

David Kuneš

první krok
na cestě
k duševnímu
zdraví

portál

Charakteristiky dobrého psychologa

4) Kvalitní znalostní základna

- Velmi dobrá znalost teoretických principů
- Praktické znalosti, otevřenost nové zkušenosti
- Ochota učit se novému, být neustále v kontaktu s novinkami v oboru
- výcviky, vzdělávací kurzy, atestace ...

Charakteristiky dobrého psychologa

5) tvořivost

- tvořivost lze rozvíjet
- na VŠ malé rozdíly mezi studenty ve schopnosti zapamatovat si – důležitá je schopnost tvořivě novým způsobem poskládat staré poznatky

Charakteristiky dobrého psychologa

6) morální zralost / etická rovina

- Příklad morálního dilematu
- osvojením různých dovedností získává psycholog moc nad druhými lidmi (může je snadno ovlivnit)
- měl by si toho být vědom a neustále zohledňovat etický aspekt

Charakteristiky dobrého psychologa

7) duševní hygiena

- umění odpočívat, oprostít se od pracovních potíží
- Nesklouznout k závislostem (vysoká zátěž)
- riziko depresí/sebevražd

Etická pravidla

Hlavní myšlenky:

- Jednat ve prospěch klienta
- nikoho svým působením nepoškodit
- Jednat v souladu s právními normami
- Jednat v souladu s vyššími morálními normami a zásadami

Evropský metakodex etiky

4 základní etické principy:

- 1) Respektování osobních práv a důstojnosti jedince
- 2) Způsobilost
- 3) Odpovědnost
- 4) Celistvost

Ad. 1) Respektování osobních práv a důstojnosti jedince

- Všeobecný respekt
- Zachovávání soukromí a přísné důvěrnosti informací
- Kvalifikovaný souhlas
- Právo člověka na sebeurčení

Ad. 2) Způsobilost

- Etické povědomí (znalost etických principů)
- Hranice způsobilosti (znalost vlastních limitů)
- Hranice postupů (jejich omezení)
- Nepřetržitý (osobní) rozvoj

Ad. 3) Odpovědnost

- Všeobecná odpovědnost – za kvalitu a následky psych. působení
- Podporování vysoké (vědecké) úrovně
- Vyhýbání se poškození klienta
- Kontinuita péče – i spolupráce s dalšími profesionály
- Rozšířená odpovědnost (např. učitel)

Ad. 4) Celistvost (integrita)

- Rozpoznání profesních omezení
- Čestnost a přesnost
- Přímočarost a otevřenost
- Střet zájmů a využívání – např. dvojí vztahy
- Jednání kolegů psychologů